

© Рада Європи/Європейський суд з прав людини, 2012. Цей переклад було замовлено за підтримки Цільового фонду «Права людини» Ради Європи (www.coe.int/humanrightstrustfund). Він не є зобов'язальним для Суду. Для отримання додаткової інформації див. повне посилання на авторське право в кінці цього документу.

© Council of Europe/European Court of Human Rights, 2012. This translation was commissioned with the support of the Human Rights Trust Fund of the Council of Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). It does not bind the Court. For further information see the full copyright indication at the end of this document.

© Conseil de l'Europe/Cour européenne des droits de l'homme, 2012. La présente traduction a été effectuée avec le soutien du Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme du Conseil de l'Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). Elle ne lie pas la Cour. Pour plus de renseignements veuillez lire l'indication de copyright/droits d'auteur à la fin du présent document.

Інформаційний бюлетень практики Суду № 100

Серпень-вересень 2007

L. проти Литви - 27527/03

Рішення від 11.09.2007 [Секція II]

Стаття 8

Стаття 8-1

Повага до сімейного життя

Повага до приватного життя

Нездатність прийняти законодавство, щоб надати транссексуалові можливість зробити операцію зі зміни статі та змінити свою статеву приналежність в офіційних документах: *порушення*

Стаття 41

Справедлива сатисфакція

Справедлива сатисфакція щодо нездатності держави прийняти законодавчі акти: *держави повинна прийняти необхідні акти протягом встановленого строку або ж виплатити певну суму матеріальної шкоди*

Факти: заявника при народженні у 1978 році зареєстрували як дівчинку, але починаючи з раннього віку, він вважає себе чоловіком, і в 1997 він звернувся за медичною допомогою щодо зміни статі. Хоча й було діагностовано, що він був транссексуалом, його лікар спочатку відмовився призначати гормональну терапію у зв'язку з невизначеністю щодо того, чи могла здійснюватись повна зміна статі за законом. Тому він був змушений неофіційно проходити

гормональну терапію. Після прийняття нового Цивільного кодексу в 2000 році, який вперше передбачив право на операцію зі зміни статі за литовським правом, заявник переніс часткову операцію зі зміни статі. Проте він домовився з лікарями відкласти подальше хірургічне втручання до прийняття імплементуючих законодавчих актів стосовно умов та процедури зміни статі. Імплементуючі акти ще не були прийняті з огляду на сильне протистояння законопроекту в парламенті. Заявник залишався жінкою за національним правом, і хоча йому зрештою дозволили змінити своє ім'я на таке, що не розкривало статі, його персональний код в новому свідоцтві про народження та в паспорті, а також в університетському дипломі, продовжував визначити його стать як жіночу. Таким чином, в повсякденному житті він зіткнувся зі значними перешкодами та труднощами і опинився в такій ситуації остракізму, що в нього з'явилась схильність до самогубства.

Право: стаття 3 – хоча заявник переживав зрозумілі страждання та розчарування, обставини не мали настільки інтенсивного рівня, включаючи виняткові умови, що погрожують життю, щоб підпадати під сферу застосування цього положення.

Висновок: немає порушення (шість голосів проти одного).

Стаття 8 – литовське законодавство визнавало право транссексуалів змінювати не лише свою стать, але й цивільний статус. Однак в законодавстві існувала прогалина, оскільки законодавства, яке б регулювало операцію з повної зміни статі, не було. До прийняття такого законодавства в Литві не вбачалось можливості розумного доступу до відповідної медичної процедури. Таким чином, заявник перебував у проміжному стані доопераційного транссексуала, який здійснив часткову операцію та змінив певні важливі документи щодо свого цивільного статусу. Допоки він не пройде повну операцію, його персональний код не буде змінено, а відтак він залишатиметься жінкою у таких важливих аспектах свого приватного життя, як працевлаштування та подорож за кордон. Законодавча прогалина залишила заявника в ситуації тривожної невизначеності щодо свого приватного життя і визнання його істинної статевої приналежності. Бюджетні обмеження у сфері державної охорони здоров'я могли виправдати деякі початкові затримки в реалізації прав транссексуалів за Цивільним кодексом, але не затримка більш ніж в чотири роки. Враховуючи обмежену кількість відповідних осіб, бюджетний тягар не був би надмірно важким. Тому державі не вдалося встановити справедливого балансу між інтересами суспільства та правами заявника.

Висновок: порушення (шість голосів проти одного).

Стаття 12 - скарга заявника про те, що його нездатність завершити зміну статі завадила йому одружитися і створити сім'ю, була передчасною, бо якщо він пройшов би операцію з повної зміни статі, то його статус як чоловіка, а також право одружитися з жінкою, були б визнані.

Висновок: немає необхідності в окремому розгляді (шість голосів проти одного).

Стаття 41 - держава могла задовольнити вимогу заявника про відшкодування матеріальної шкоди шляхом прийняття необхідного імплементуючого законодавства протягом трьох місяців з моменту набуття чинності рішення Суду. Інакше, вона повинна була виплатити заявникові 40000 євро у покриття вартості заключних етапів необхідної операції за кордоном. Заявникові також присудили 5000 євро в якості моральної шкоди.

© Рада Європи/Європейський суд з прав людини
Це коротке викладення рішення, зроблене Секретаріатом, не є
зобов'язальним для Суду.

Натисніть тут для доступу до Інформаційних бюлетенів з практики Суду:
[Case-Law Information Notes](#)

© Рада Європи/Європейський суд з прав людини, 2012.

Офіційними мовами Європейського суду з прав людини є англійська та французька мови. Цей переклад було замовлено за підтримки Цільового фонду «Права людини» Ради Європи (www.coe.int/humanrightstrustfund). Він не є зобов'язальним для Суду; також Суд не несе жодної відповідальності за його якість. Його можна завантажити з бази рішень Європейського суду з прав людини HUDOC (<http://hudoc.echr.coe.int>) або з будь-яких інших баз даних, в яких Суд його також розмістив. Його можна відтворювати в некомерційних цілях за умови, що будуть зазначені повна назва справи та посилання на авторське право і Цільовий фонд «Права людини». Для використання будь-якої частини цього перекладу в комерційних цілях слід звертатися за наступною адресою: publishing@echr.coe.int.

© Council of Europe/European Court of Human Rights, 2012.

The official languages of the European Court of Human Rights are English and French. This translation was commissioned with the support of the Human Rights Trust Fund of the Council of Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). It does not bind the Court, nor does the Court take any responsibility for the quality thereof. It may be downloaded from the HUDOC case-law database of the European Court of Human Rights (<http://hudoc.echr.coe.int>) or from any other database with which the Court has shared it. It may be reproduced for non-commercial purposes on condition that the full title of the case is cited, together with the above copyright indication and reference to the Human Rights Trust Fund. If it is intended to use any part of this translation for commercial purposes, please contact publishing@echr.coe.int.

© Conseil de l'Europe/Cour européenne des droits de l'homme, 2012.

Les langues officielles de la Cour européenne des droits de l'homme sont le français et l'anglais. La présente traduction a été effectuée avec le soutien du Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme du Conseil de l'Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). Elle ne lie pas la Cour, et celle-ci décline toute responsabilité quant à sa qualité. Elle peut être téléchargée à partir de HUDOC, la base de jurisprudence de la Cour européenne des droits de l'homme (<http://hudoc.echr.coe.int>), ou de toute autre base de données à laquelle HUDOC l'a communiquée. Elle peut être reproduite à des fins non commerciales, sous réserve que le titre de l'affaire soit cité en entier et s'accompagne de l'indication de copyright ci-dessus ainsi que de la référence au Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme. Toute personne souhaitant se servir de tout ou partie de la présente traduction à des fins commerciales est invitée à le signaler à l'adresse suivante : publishing@echr.coe.int